

MOLDOVA STATE UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMIC SCIENCES

INTERNATIONAL SCIENTIFIC CONFERENCE

**«INTEGRATED BUSINESS STRUCTURES:
MODELS, PROCESSES, TECHNOLOGYS»**

November 25th, 2016

Proceedings of the Conference

**Chisinau
2016**

Organising Committee

Galina Ulian	Professor, Dr. of Economics, Dean of Faculty of Economic Sciences, State University of Moldova;
Marian Jalencu	Professor, Dr. of Economics, Head of Department of Business Administration, Incubator manager, State University of Moldova;
Bogoyavlenska Yuliya	Ph.D, Assistant Professor in Economy, Department of Personnel Management and Labour Economics Zhytomyr State Technological University, Ukraine;
Ekaterine Natsvlishvili	Associate Professor, Dr. of Economics, Faculty of Business, Consultant of VET Project, National Center of Educational Quality Enhancement, Sulkhan-Saba Orbeliani Teaching University, Tbilisi, Georgia;
Natia Gogolauri	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Business Sulkhan-Saba Orbeliani Teaching University, Georgia;
Martina Diesener	Professor, Dr. of Economics, Head of Faculty of Economics and Management Science, Universitat Leipzig, Germany;
Olga Chwiej	Associate Professor, Dr. of Economics, freelancer scientist, Poland;
Rita Bendaravičienė	Dr. of Management and Administration, Associate Professor, Dean of Faculty of Economics and Management, Vytautas Magnus University, Lithuania;
Shaposhnykov Kostyantyn	Professor, Dr. of Economics, Head of Black Sea research Institute of Economy and Innovation, Ukraine;
Yuliana Dragalin	Ph.D, Dr. of Economics, As. Professor, Dean of Faculty of Economic Sciences, Free International University, Moldova.

International Scientific Conference Integrated business structures: models, processes, technologys : Conference Proceedings, November 25, 2016. Chisinau, Republic of Moldova : Baltija Publishing. 220 pages.

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT: NATIONAL CHARACTERISTICS AND GLOBAL TRENDS

Бондарєва Т. Г., Немкович О. Б.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА ТА КАЛЬКУЛЮВАННЯ
ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА156

Верига А. В.

АКТУАЛЬНЫЕ АСПЕКТЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ ИНТЕГРАЦИИ УЧЕТА И АУДИТА:
ПРАКТИКА, ТРЕБОВАНИЯ, ОЖИДАНИЯ159

Лубенченко О. Е.

АУДИТ ЯК ЗАСІБ ЗАПОБІГАННЯ РИЗИКАМ У СФЕРІ ЗЕД.....162

Остапенко Ю. П.

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ДО ФОРМАТУ
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА МСФЗ165

Соболь Г. О.

SWOT-АНАЛІЗ СЕРЕДОВИЩА КОНТРОЛЮ СУБ'ЄКТА БІЗНЕСУ168

Старенька О. М.

СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ ОПЕРАТИВНОГО КОНТРОЛЮ В СИСТЕМІ
ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ171

FINANCE, INSURANCE AND EXCHANGE BUSINESS: A STRATEGIC PORTFOLIO DIVERSIFICATION

Гаврилюк В. М.

ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ ЛІЗИНГОВИХ І СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ.....175

Yevtushenko N. M., Makarchuk I. M., Jaremenko L. M.

FEATURES FISCAL DECENTRALIZATION IN UKRAINE.....177

Заїка А. М.

ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ФІНАНСІВ ДОМОГОСПОДАРСТВ180

Кретов Д. Ю.

ОСНОВНІ ІНДИКАТОРИ ОЦІНКИ КРЕДИТНИХ ЦИКЛІВ У БАНКІВСЬКІЙ
СИСТЕМІ УКРАЇНИ183

Луценко В. І.

ПРИНЦИПИ ВИКОРИСТАННЯ ПДВ В МІЖНАРОДНІЙ ТОРГІВЛІ.....186

Рекова Н. Ю., Долозіна І. Л.

НАПРЯМКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ДОХОДІВ І ВИТРАТ
НА ПОСТКОНФЛІКТНИХ ТЕРИТОРІЯХ188

MODERN MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGY IN THE ECONOMY

Humbatov F. D.

THE PLACE OF MATHEMATICS IN EDUCATION FOR SUSTAINABLE
DEVELOPMENT (ESD)191

Даценко Н. И., Коноваленко А. Д.

ИНТЕГРИРОВАННАЯ СИСТЕМА ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ
СФЕРЫ ТУРИЗМА В УСЛОВИЯХ ГЛОБАЛИЗАЦИИ193

Паламарчук О. В.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ НЕЧІТКОЇ ЛОГІКИ ПРИ ПРОГНОЗУВАННІ ЙМОВІРНОСТІ
НЕПОВЕРНЕННЯ КРЕДИТУ ЮРИДИЧНИМИ ОСОБАМИ.....196

Проведене дослідження показало, що вибір принципу використання ПДВ в міжнародній торгівлі може мати певні як позитивні, так і негативні наслідки для загальнодержавних господарських процесів та міжнародної торгівлі. А отже, з метою визначення загроз та можливостей для розвитку міжнародної торгівлі між Україною та Європейським союзом в контексті гармонізації ПДВ, напрямом подальших досліджень має стати дослідження ПДВ як інструменту міжнародної інтеграції.

Література:

1. Musgrave P.B. Consumption tax proposals in an international setting / P.B. Musgrave // International VAT Monitor. – 2001. – Vol. 12, № 2. – P. 56-66.
2. VAT in Africa / ed. R. Krever // International VAT Monitor. – № 6. – P. 456.
3. Мельникова Н.А. Анализ применения принципа страны назначения и страны происхождения при взимании НДС в рамках интегрированных пространств / Н.А. Мельникова, А.В. Груша // Экономика, моделирование, прогнозирование: сб. научн. тр. – 2012. – Вып. 6. – С. 36-39.

Рекова Н. Ю., д.е.н., професор,
*ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»
Міністерства освіти і науки України
м. Покровськ, Донецька область, Україна*
Долозіна І. Л., к.е.н., здобувач,
*Донбаська державна машинобудівна академія
Міністерства освіти і науки України
м. Краматорськ, Донецька область, Україна*

НАПРЯМКИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ГРОМАДСЬКИХ ДОХОДІВ І ВИТРАТ НА ПОСТКОНФЛІКТНИХ ТЕРИТОРІЯХ

Згідно з економічною теорією децентралізації витрати субцентральних органів влади повинні в основному покриватися їх власними податковими доходами, оскільки: «Subnational governments that lack independent sources of revenue can never truly enjoy fiscal autonomy; they may be – and probably are – under the thumb of the central government» [1, p. 3]. Разом з тим реалізація цієї вимоги на постконфліктних територіях ускладнена. Як уже зазначалося, це пов'язано з дією несприятливих економічних та інституційних чинників, які в сукупності обумовлюють стиснення податкової бази і проблемне податкове адміністрування.

До того ж, не всі джерела громадських доходів однаково добре підходять для цілей децентралізації. Активи, оподатковані субцентральними органами влади, повинні бути, по-перше, відносно немобільними – для того щоб уникнути їх міграції в інші юрисдикції, обумовленої податковими причинами, і, по-друге, відносно стабільними (в якості бази оподаткування) – для того, щоб не допустити значних коливань доходів субцентральних бюджетів в періоди несприятливої макроекономічної динаміки. Крім того, податки субцентральних органів влади не повинні «експортуватися», тобто перекладатися на резидентів інших юрисдикцій і втручатися в міжнародну торгівлю [1, p. 15-16]. А центральні уряди, в свою чергу, зазвичай стягують податки, бази яких мають

високу еластичність за доходом або нерівномірно розподілені по території держави.

За вказаними вище причинами за субцентральними органами влади зазвичай закріплюють податки на нерухомість і прибуткові з громадян (оскільки громадяни і їхні доходи зазвичай менш мобільні, ніж бізнес і його доходи), а також податки на товари і послуги місцевого виробництва та / або споживання.

Оскільки потреба субцентральних органів влади в доходах у зв'язку з необхідністю прискореного відновлення господарства висока, упор приходить робити на відносно прості в адмініструванні непрямі податки на товари і послуги [2, р. 23; 3, р. 21], а також прості форми податків на видобуток наявних корисних копалин [4, р. 15]. Однак з очевидних причин фіскальний потенціал таких заходів обмежений.

В цілому в умовах постконфліктного відновлення можливості децентралізації доходів за рахунок власних джерел невеликі. Тому акцент слід робити на прозорих пайових загальнодержавних податках (повноваження щодо встановлення і стягнення яких надані центральному уряду) [3, р. 20]: відрахуваннях в субцентральні бюджети певної частки податку на прибуток підприємств, ПДВ та ін. Більший ступінь податкової автономії субцентральні органи влади можуть отримати тільки в міру подолання негативних наслідків конфлікту, поліпшення інститутів, в тому числі в сфері податкового адміністрування, зниження масштабів ухилення від сплати податків і зростання податкової бази.

Тому генеральна стратегія в сфері децентралізації доходів на постконфліктних територіях повинна полягати не в курсі на підвищення податків і їх фіскальної ефективності, а в курсі на підвищення економічної ефективності за рахунок поступового переходу до такої структури податків (як на центральному, так і на субцентральних рівнях), яка менше перешкоджає розширенню і стійкому зростанню податкової бази. Результатом має стати прискорене відновлення порушеного конфліктом господарства з одночасним зменшенням масштабів тіньової економіки та ухилення від сплати податків, а також трансакційних витрат оподаткування за рахунок забезпечення простоти, прозорості та легкості податкового адміністрування.

Відповідно до теорії фіскальної децентралізації субцентральні органи влади повинні виконувати аллокативну функцію по відношенню суспільних благ з регіональною (місцевою) сферою вигод (при тому, що блага із загальнодержавною сферою вигод надає центральний уряд). Реалізується ця функція через громадські витрати. В цьому відношенні ситуація в окремих країнах дуже різна. У мирний час їх нормальний розподіл за рівнями влади такий, що центральні уряди витрачають порівняно більшу частину доходів бюджетів, ніж регіональні і місцеві на соціальний захист громадян (пенсії, допомоги по безробіттю та ін.), загальнодержавні послуги (утримання органів законодавчої, виконавчої та судової влади, науку, обслуговування державного боргу та ін.), національну безпеку і оборону [5, pp. 88-99; 6, р. 76].

У структурі витрат субцентральних органів влади, на відміну від центральних урядів, зазвичай переважають соціальні функції освіти і охорони здоров'я, а також витрати на соціальний захист населення і економіку. Такий розподіл не є статичним: воно змінюється, в тому числі в зв'язку з загальноекономічною динамікою в країні.

У періоди економічного спаду витрати на соціальний захист громадян, який набуває особливого політичного значення, зазвичай централізуються (оскільки

центральні уряди мають більше простору для фінансових маневрів), а інші соціальні функції, що визначають динаміку і якість людського капіталу, в більшій мірі «повисають» на регіональних і місцевих владах і змушені скорочуватися разом зі скороченням економіки і звуженням податкової бази [7]. А оскільки скорочення економіки при конфлікті часто катастрофічне, то і соціальні витрати також зазвичай падають дуже сильно, при тому, що військові витрати зростають. У комплексі це означає, що реальна ступінь централізації громадських витрат в країні, обумовлена негативним впливом конфліктів, підвищується.

Мирне врегулювання конфліктів призводить до зниження військових витрат (феномен «мирного дивіденду» [8, р. 23]), що відкриває перед органами влади (насамперед центральними) деякі додаткові можливості, але зате на місцях різко зростають потреби в реконструкції зруйнованого господарства (інфраструктури, житла та ін.) і відновлення критично важливих для подальшого розвитку витрат на освіту та охорону здоров'я.

Тому генеральна стратегія в сфері децентралізації видатків на постконфліктних територіях повинна полягати не в курсі на негайне розширення витратних повноважень і обсягів витрат субцентральних органів влади, а в курсі на забезпечення соціальної справедливості та прозорості при розподілі суспільних витрат на місцях. Потрібно гарантувати позитивні інституційні трансформації і належне управління, здатне надати громадянам безпеку, справедливість і роботу [9, р. 13].

В цілому, в умовах постконфліктного відновлення економіки в порушених регіонах з очевидних причин доводиться підтримувати відносно високий рівень суспільних витрат при тому, що джерела їх фінансування обмежені. Це означає, що можливості фінансових маневрів субцентральних органів влади не великі і в значній мірі визначаються зовнішніми гравцями – центральним урядом і / або організаціями-донорами, які надають фінансову допомогу.

Література:

1. Hoeffler A. (2012). Growth, aid and policies in countries recovering from war / Anke Hoeffler. – OECD, the Development Assistance Committee, Working Papers, 21 pp.
2. International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank. (2011). World Development Report 2011. – Conflict, Security, and Development: Washington DC, 58 pp.
3. Tranchant J.-P. (2010). Does Fiscal Decentralization Dampen All Ethnic Conflicts? The Heterogeneous Impact of Fiscal Decentralization on Local Minorities and Local Majorities / Jean-Pierre Tranchant. – Munich Personal RePEc Archive, MPRA Paper No. 22776, 33 pp.
4. Полтерович В. (2004). Институциональные ловушки: есть ли выход? / В.М. Полтерович // Общественные науки и современность, № 3, с. 5-16.
5. OECD. (2011). OECD's Current Tax Agenda. – OECD: Centre for Tax Policy and Administration, 123 pp.
6. Campos, J.M.P. (2012). Financial resources, expenditures and debt of sub-central governments / José María Piñero Campos, Camila Vammalle // Institutional and Financial Relations across Levels of Government, OECD Fiscal Federalism Studies, OECD Publishing, pp. 87-126.
7. Clemens J. (2012). Fiscal Policy Multipliers on Subnational Government Spending / Jeffrey Clemens and Stephen Miran // American Economic Journal, vol. 4, № 2, pp. 46-68.
8. Carbonnier G. (1998). Conflict, Postwar Rebuilding and the Economy: A Critical Review of the Literature / Gilles Carbonnier. – War-torn Societies Project, WSP Occasional Paper No. 2.
9. Stewart F. (1997). Civil conflict in developing countries over the last quarter of a century: An empirical overview of economic and social consequences / Frances Stewart, Frank P. Humphreys & Nick Lea // Oxford Development Studies, vol. 25, № 1, pp. 11-41.

Izdevniecība "Baltija Publishing"
Lāčplēša iela 41A, Rīga, LV-1011

Iespiests tipogrāfijā SIA "Izdevniecība "Baltija Publishing"
Parakstīts iespiešanai: 2016. gada 15. decembris
Tirāža 150 eks.